

Handläggare
Ann-Katrin Averstedt
Telefon: 08-508 33 629

Till
Utbildningsnämnden
2016-09-22

Gör Stockholms stad till pilotkommun för införandet av ett treterminssystem

Svar på remiss från kommunstyrelsen, dnr 000541/2016.

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Tony Mufic
Utbildningsdirektör

Inger Pripp
Grundskoledirektör

Sammanfattning

Anna König Jerlmyr (M) och Cecilia Brink (M) föreslår i en motion (2016:38) att Stockholms stad görs till pilotkommun för införandet av treterminssystem. I motionen föreslås handlingar för att höja kunskapsnivåerna, öka likvärdigheten mellan skolorna och utreda förutsättningar att förändra nuvarande läsårsindelning av två terminer till ett treterminssystem.

Förvaltningen delar uppfattningen om vikten att se över och utreda systemförändringar i skolan som bidrar till en modernare skola och där elevers kunskapsnivåer höjs. Inom våra skolor bedrivs stora utvecklingsarbeten för att analysera och vidta handlingar som bidrar till att motverka segregation och stimulera elever till högre kunskapsnivåer.

Utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet med elevers resultat har under åren varit i fokus för att säkerställa elevers ökade måluppfyllelse.

Fritidshemmen har fått ett tydligare uppdrag än tidigare, med inriktning mot att stimulera elevernas utveckling och lärande. En samverkan som har utvecklats positivt med fokus på elevers lärande under hela den samlade skoldagen. Genom att alla elever i årskurs F-6 erbjuds heldagsomsorg får eleverna även under skolans lovdagar och sommarlov tillgång till meningsfyllda aktiviteter.

Förvaltningen har goda rutiner för sommarlovskola som också kan ses som ”den tredje terminen”.

Förvaltningen föreslår att staden avvaktar med att genomföra treterminssystem och inväntar att det eventuellt blir en nationell försöksverksamhet.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen.

Bakgrund

En remiss har inkommit från kommunstyrelsen av Motion (2016:38) av Anna König Jerlmyr (M) och Cecilia Brink (M) om att göra Stockholms stad till pilotkommun för införandet av treterminssystem.

I motionen belyser Anna König Jerlmyr (M) och Cecilia Brink (M) värdet av att generellt höja kunskapsnivåerna och att utöka antalet undervisningstimmar genom att pröva införandet av treterminssystem i svensk skola. Detta med anledning av de socioekonomiska skillnaderna vilket påverkar likvärdigheten mellan skolorna samt utmaningen att höja kunskapsnivåerna generellt bland skoleleverna.

Anna König Jerlmyr (M) och Cecilia Brink (M) framhåller även att det långa sommarlovet som var anpassat efter att dåtidens jordbrukssamhälle och där eleverna hade i uppdrag att hjälpa till med jordbrukssysslor inte överensstämmer med dagens samhälle. Genom att fler elever får chans att komma i kapp i sin utbildning, eller att få mer tid till att lära sig mer och utvecklas snabbare kan införandet av treterminssystem bidra till ett längre skolar och öka antalet undervisningstimmar när loven kortas av.

Skribenterna hänvisar till andra länder som Storbritannien, Frankrike, Portugal och Japan som har treterminssystem och att Sverige bör inhämta kunskaper och erfarenheter från dessa länder.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen delar uppfattningen om vikten av att se över och utreda systemförändringar i skolan som bidrar till en modernare skola där elevers kunskapsnivåer höjs. Inom stadens skolor bedrivs stora utvecklingsarbeten för att analysera och vidta åtgärder som bidrar till att motverka segregation och stimulera elever till högre kunskapsnivåer.

Undervisning för högre måluppfyllelse

Förvaltningen har utvecklat det systematiska kvalitetsarbetet för uppföljning av elevresultat. De utvecklingsområden som framkommit vid de årliga resultat-dialogerna har legat till grund för de kompetensutvecklingsinsatser som genomförts för att höja elevers kunskapsnivåer.

Skollagen (2010:800) anger att all utbildning ska vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet. Förvaltningen har under åren möjliggjort för skolans personal att utveckla kollegialt lärande och undervisningsmetoder som bidrar till en mer meningsfylld undervisning för bättre kunskapsutveckling.

Fritidshem och skola för en samlad skoldag

Alla elever i grundskolan i årskurs F-3 erbjuds att delta i fritidsverksamhet och elever i årskurs 4-6 erbjuds fritidsklubbsverksamhet. Fritidsverksamheten har som ett av sina uppdrag att möjliggöra för föräldrar att förena föräldraskap med arbete eller studier.

I samband med den nya skolagen (2010:800) har fritidshemmen fått ett tydligare uppdrag än tidigare, med inriktning mot att stimulera elevernas utveckling och lärande. Skollagen anger också att utbildningen i fritidshemmet ska komplettera utbildningen i de olika samarbetsformerna både tids- och innehållsmässigt. Som ett led i det har förvaltningen sedan några år tillbaka startat ett fritidshemsnätverk med pedagoger från fritidshem för att utveckla och förbättra samverkan mellan fritidshem och skola. Genom den samverkan har formella och intellektuella kunskapsprocesser stärkts, samtidigt som eleverna kan utforska och skapa och i samverkan och informella situationer pröva nya områden.

De elever som inte beräknats nå målen har erbjudits läxhjälp i skolan eller på fritidshemmet för att klara kunskapskraven.

Elever som deltar i fritidsverksamhet eller mellanstadieverksamhet erbjuds under skolans alla lov dagar och sommarlov heldagsomsorg och meningsfyllda aktiviteter.

Utökad undervisning

Från och med hösten 2013 utökades antalet timmar i matematik med 60 h i årskurs 1-3 enligt en successiv införandemodell.

Dessutom utökades matematiken i mellanstadiet för elever i årskurs 4-6 med 1 h/veckan totalt från och med hösten 2016.

Undervisningstiden för en elev i grundskolan har sedan 2010 succesivt utökats från 6 665 timmar till att så småningom bli 6 890 timmar. Utökningen har enbart gällt matematik.

Som ett led i att öka elevers måluppfyllelse har skolorna erbjudit sommarskola till de elever i årskurs 4-9 som inte beräknats nå målen i ett eller fler ämnen eller inte uppnår gymnasiebehörighet i årskurs 9. Elever har även erbjudits sport-, påsk- och höstlovskola. Lovskolorna har organiserats genom att närliggande skolor samarbetar. Den upparbetade rutin som förvaltningen har för att genomföra sommarlovskola som pågår mellan två och tre veckor och lovskolorna med tre till fem dagar skulle man kunna se som en ”tredje termin”.

Under de senaste åren har arbetsmiljön i skolan och lärarnas arbetstid varit i fokus för att säkerställa lärarnas möjlighet att fokusera på sitt huvuduppdrag, det vill säga att undervisa. Att gå in i ett projekt som pilotkommun för införande av ett treterminssystem, med cirka 144 grundskolor, kräver noggrann förberedelse och samverkan för att kunna hantera och möta de konsekvenser som en reform av detta slag innebär.

Förvaltningens förslag

Förvaltningen föreslår att Stockholms stad inte går in som pilotverksamhet avseende treterminssystem utan avvaktar tills det eventuellt blir en nationell försöksverksamhet.

Förvaltningen föreslår att utbildningsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen samt att beslutet justeras omedelbart.

Bilaga

Motion (2016:38) av Anna König Jerlmyr (M) och Cecilia Brink (M) om att göra Stockholms stad till pilotprojekt för införandet av treterminssystem.